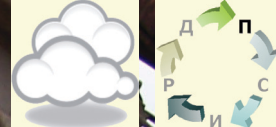

СТПДА

Дефиниција

Индикаторот го претставува создавањето на комунален отпад, изразено во kg на човек. Комуналниот отпад е неопасен отпад што се создава од физичките лица во домаќинствата и комерцијалниот отпад, а се собира од страна на општините или во нивно име.

Единици

- Килограм на човек годишно, процент.

Релевантност за креирање на политиката

Листа на релевантни политички документи:

Втор национален еколошки акционен план на Република Македонија (2006)

Стратегија за управување со отпад на Република Македонија (2008-2020)

Национален план за управување со отпад (2009-2015) на Република Македонија

Законска основа

Законот за управување со отпад (2004)

Клучно прашање

Дали се намалува количеството на создаден комунален отпад?

Клучна порака

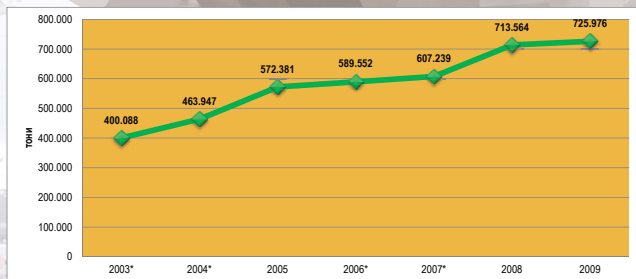
Значајна порака од релевантните политички документи во областа на отпадот е да се раздвои создавањето на отпадот од економскиот раст во Република Македонија. Проценките и податоците укажуваат дека околу 3% од целокупниот отпад што се создава во Република Македонија е комунален отпад. Следејќи го периодот од 2003 до 2008 година, реалната стапка на раст на БДП бележи благ раст од 2,8% до 5%, за да потоа во 2009 година следи пад на истиот кој изнесува -0,9%. Следејќи го истиот период создавањето на комуналниот отпад бележи раст поголем од 3% на годишно ниво, додека во периодот 2007 до 2008 истиот бележи благ раст од 1,7%. Од истово произлегува заклучок дека создавањето на комуналниот отпад е во пораст кој го прати економскиот раст и сеуште не е во состојба да се раздвои од истиот.

Количината на создаден комунален отпад изразено на жител изнесува 348kg/жител годишно или 0,9kg/жител на ден за 2008, додека за 2009 година изнесува 354 kg/жител годишно. Овие бројки покажуваат и помало

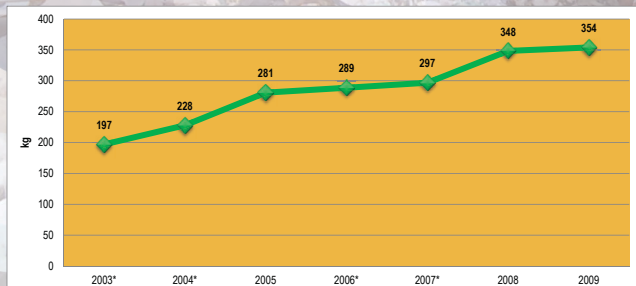

создавање на комунален отпад по жител на годишно ниво во Република Македонија во однос на земјите членки на Европската Унија.

Слика 1. Создавање на комунален отпад во тони на година

Слика 2. Создавање на комунален отпад во kg по жител на година

Оценка

Отпадот сам по себе претставува губење на ресурсите во смисла на материја и енергија. Затоа количината на создаден комунален отпад како индикатор може да ни покаже колку сме ние и нашето општество ефикасни, особено во смисла на нашето користење на природните ресурси и примената на технологиите за преработка на отпадот. Имајќи го во предвид фактот дека податоците за останатите видови на отпад како индустриски отпад и други видови на отпад се мошне ограничени, создадениот комунален отпад може да се употреби за проценки на користењето на состојките и материјалите од отпадот за повторна употреба, рециклирање, извор на енергија итн.

Методологија

- Методологија за пресметка на индикаторот

Проценки, Соопштенија на Државниот завод за статистика (2009, 2010), Годишни извештаи од општините.

Спецификација за податоците

Име на индикаторот	Извор	Обврска за известување
Создавање на комунален отпад	<ul style="list-style-type: none"> Соопштенија на Државниот завод за статистика (2009, 2010) во делот за животна средина Стратегија за управување со отпад на Република Македонија (2008-2020), МЖСПП Национален план за управување со отпад (2009-2015) на Република Македонија, МЖСПП 	EUROSTAT

Опфат на податоци:

Табела 1: Создавање на комунален отпад во тони и во kg по жител на година

	Количество (тони/година)	kg по жител на година
2003*	400.088	197
2004*	463.947	228
2005	572.381	281
2006*	589.552	289
2007*	607.239	297
2008	713.564	348
2009	725.976	354

*Процентни вредности

Општи мета-податоци

Ознака	Име на индикаторот	Усогласеност со CSI/EEA или други индикатори		Класификација по ДПСИР	Тип	Поврзаност со област	Фреквенција на публикување
МК НИ 016	Создавање на комунален отпад	CSI 016	Municipal waste generation	П	А	домаќинства економија население урбанизација отпад	2 пати годишно